

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

114. P. Regij vita & mors.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

audirent Catechistas, plus multò Patribus deferebant. Hanc inter
tām pressas, & graues occupationes ærumnosam vitæ rationem, mi-
rum non est fuisse diuturnis conflictatam morbis, quibus tamen con-
sueta carissimis filiis, animorum auxilia minimè subtrahebant. Pri-
mus succubuit pōnderi, P. Bernardinus Regius Alexandriæ in Italia
natus, qui Apostolici Ministri de se spondebat perfectum exemplar, &
114. & omni ex parte absolutum. Expeditionem Iaponicam annos duodecim
P. Regij vita & mors. prensatam denique sortitus ex Provincia Veneta Vlyssiponem profe-
ctus fuerat, eodemque dūm oras Africæ Indiam versus iam nauigat,
fera tempestate reiectus est. Proximum igitur in annum dilatus, repe-
rito cursu Goam applicuit; crebris, in eo quoque itinere, præsen-
tibusque naufragiis vultu semper sereno, & tranquillo animo vitaris,
quod non est nisi magnarum mentium. Goæ; Iaponici sermonis initia-
tus rudimentis, Malacam primis Etelis assimilatus in militem soluit,
inde Macaum perrecturus; sed hanc mutandæ personæ artem Iapony-
rannus eluserat, pœna viuicombitij nauarchis posita, si quem Eu-
angelij præconem, quocumque modo in regnum intulissent, quare ipsi
prope in Iaponum portis sacros Dei nutus adorauit, quibus capessendis
milliarium octodecim millia emensum se prosperè creditit quanquam
vela retro vertere cogeretur; præcluso enim ad Iapones ingressu, in
Tunchinum est missus. Sed mortem pro Christo obeundam cuius am-
bitu Iapones appetebat, enīxè roganti mutauit Deus in acerbissimos
dolores, quos ut primum sensit, Patri Amaralio indicauit, clementer
sibi fuisse concessos, crudo lateris abscessu per mensem cruciatus,
præfocatus est tandem maturato pure, dolores interea yehementissimos
ne gemitu quidem laxans, sed perpetua pro illis gratiarum ad Deum
actione: fuit corporis sui hostis acerrimus, & implacabilis; in alios mi-
tis, & mira; amabilitatis. Religiosæ paupertatis tām ardens æmulus,
nihil ut admiraret quo posset vita incolumi catere; ueste nunquam
noua indotus est; veruſta; sua deritæ, & laceræ plagas manu sua &
acu ipsem etiendebat, nec is sui contemptus obiiciebat illum aliorum
contemptui; vēnerabantur Mandarini, & aulæ Princeps virtutem eius
eximiam in vili panno; in accessu & consuetudine modestiam, & sua-
uitatem adamabant, nullum erat domi ministerium adeò abiectum quod
non inuaderet; animi tamen celitatem sic rebus omnibus eminebat, vt
inter biennij ærumnas maiorem in modum sua hilatitate socios recrea-
ret. Accerlebatur ab Rege sæpiùs, & audiebatur cupidè de Deo, rebus
que animi æternis, atque adeò de morte, licet eius nomen sibi ominosum,
& intolerandum Tunchinenses non efferrant nisi leuioribus verbis circum-
scriptum. Mortem enim docebat german esse immortalis, & aditum
ad felicitatem, dūm tamen adesse morti comes, vita Christianè, fide-
literque acta. Fore alioqui temporatiam mortem, atrox prævodium
sempiternæ. Luxere Regium Christiani ut Patrem, & Magistrum,
nec dubitarunt in cœlo beatum vivere, sed gratum animum significati

turi toto quisque regno, Rosarij recitatione quietem eius certius procurauit; quod erga homines de Societate exinde ab iis obseruatur: annos natus unde quadraginta, Maij vige simo quarto decedens Regius successorem accepit, in cura Ecclesiae Checensis Antonium Fontes, in Provincia Tignoae tam laeto prouentu occupatum, ut inde hoc anno manipulum tulerit ethnicorum bis mille, quadraginta viii supra quadrinquentos; Maiorica vero in Engheana Provincia praeter illos quos censiui fuisse ab eo baptismo lustratos, edes sacras erexit septem, & viginti: cumque varias excogitaret artes quibus suorum sougret pietatem, nulla ipsi tam bellè & tanto compendio cessit ut editio dramatum quæ gesta sanctorum, & mortes generosas representabat in theatro. Alexij, cth.

Eustachij, & similium quibus miseræ gentis corroborabatur debilitas crebris ob Christum vexationibus ethnicorum exposita. Ad hæc liberos suos iam inde à puero cum in syluis procul pascendis bubalis occuparent (quo nullum habent armentum utrius) ne ipsi paulatim, bonam anni partem, Christiana cultura destituti, semibubali fierent, prouidit hoc modo Maiorica; puerorum turmas cum suis è pagis ad hoc mitterentur, audiuit in primis confitentes, inde illis doctrinæ pietatisque sacræ elementa inculcauit, tūm unum ex ipsis suæ cuique præfecit catenuæ, cui obtemperarent ecclerii, qui eos quotidie congregaret, precepsque cum iis & diuina præcepta decantaret. Hinc ruditis fides parvorum armentatorum, quam prope antea delebat obliuio, excitabatur assiduitate illius repetenda, alebaturque vsu pietatis. Sicubi autem Christianos (quod in Neophyta, egena, & numerosa rusticitate primum erat) vel ignorantia, vel arrogantia sciendi, in fraudem induceret, accurrebat eò Maiorica, ut germen virulentum priùs reueleret, quam in exempli perniciem serperet latius; sin minùs, pro se mittebat literas, in vicinis, quoque legendas pagis, quibus explicabat quid conscientia integra, & religione fieri licet; aut esset damnandum. Occupatissimam interdum linguam, stylo noctu adiunxit, quem illi Deus pro quiete visus est copiosissimum dedisse: annis duobus tricesimo quarto, & sequenti tractatus quamplurimos, Annamitico sermone composuit. De præcipuis Christianismi dogmati, & velut cardinibus: de Christo patiente, robore fidei ab eius hostibus impugnatæ; matrimonio & usuris, confessione sacra, communione, & sacrificio diuino; de vita Deiparæ Virginis, & Antonij, Hieronymi, & Patriarchæ nostri Ignatij; contemplationes item de variis argumentis de gloria maximè, & felicitate beatorum, aliâque non pauca, magno in populis fidei, & pietatis incremento.

Sed in tanti viti præclaræ gestis non facilè dictu est plusnè deliciarum celestium hauselit ex tot animarum quas Deo assertuit salute; quam molestiarum & angoris ex assiduo vita discrimine, & perpetuis æruminis; narrat illas densè ac breniter Checium ad socios scribens, post lustratam hoc anno trigesimo quinto, pro solenni suo Provinciam

O O o o 3

^{115.}
Editio dra-
matum vti-
liss. inter

^{116.}
P. Maiorica
virtutes exi-
mix.